Ministerstwo
Cyfryzacji

Sekretarz Stanu
Michał Gramatyka

BM.WOP.4613.2.2023
Warszawa, 24 stycznia 2024 r.

Szanowna Pani
Małgorzata Kidawa - Błońska
Marszałek Senatu RP

Dot. pisma z 12 grudnia 2023 r. w sprawie oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Wadima Tyszkiewicza w dniu 8 grudnia 2023 r. (BPS/043-02-14-MC/23)

Szanowna Pani Marszałek,

zagadnienia dotyczące elektronizacji kart urodzenia, martwego urodzenia i kart zgonu są przedmiotem prac Komitetu Sterującego ds. elektronicznej karty urodzenia i zgonu, który został powołany Zarządzeniem nr 141 Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 sierpnia 2021 r. w sprawie Komitetu Sterującego do spraw Projektu Elektroniczna Karta Zgonu. Na posiedzeniach komitetu przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia deklarowali, że Minister Zdrowia podjął działania legislacyjne mające na celu przesunięcie terminu wejścia w życie art. 144 i art. 149 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego. Ponadto Minister Zdrowia podjął działania związane z wydaniem nowych rozporządzeń określających wzór karty urodzenia oraz wzór karty zgonu, które weszły w życie 1 stycznia 2024 r.[1].

Minister Cyfryzacji był podmiotem mocno zaangażowanym w przygotowanie zmian legislacyjnych wskazanych w projektach ustawy wprowadzającej ustawę o cmentarzach i chowaniu zmarłych (UD277) oraz projekt ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych (UD278). Przepisy te powstawały przy udziale ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz ministra zdrowia i prowadzone były pod przewodnictwem pełnomocnika Prezesa Rady Ministrów – Pana Wojciecha Labudy. Równolegle do prac legislacyjnych toczyły się prace techniczne związane z opracowaniem rozwiązania integrującego podmioty zaangażowane w realizację procesów związanych z obsługą elektronicznych kart urodzenia i zgonu tj. Centrum e-Zdrowia, GUS oraz GIS. Ministerstwo Cyfryzacji i Centralny Ośrodek Informatyki przygotowali analizę biznesową rozwiązania odpowiadającą wdrożeniu zapisów przewidywanych przez projekty ustaw oraz wytworzył znaczną część oprogramowania służącego wdrożeniu projektu. W związku z tym, że nie było możliwości zakończenia procesu legislacyjnego w poprzedniej kadencji Parlamentu, a tym samym pewności co do realizacji projektu i jego ostatecznego kształtu, we wrześniu 2023 r. podjęto decyzję o zawieszeniu realizacji projektu w COI (jednocześnie, już w lipcu 2023 r., do prac Sejmu Minister Cyfryzacji skierował projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z rozwojem e-administracji, w którym uwzględniony został przepis dotyczący przesunięcia terminu wejścia w życia przepisów dot. elektronicznej karty urodzenia i zgonu).

Projekt zawieszono, aby uniknąć nieracjonalnego wydatkowania środków na rozwiązania, które obarczone są ryzykiem nie wejścia w życie w przedstawionym kształcie. W

[1] Dz. U. 2023 r., poz. 2733 i 2734

telefon +48 22 245 54 42
adres email sekretariat.BM@cyfra.gov.pl
www.gov.pl/web/cyfryzacja

ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

przedmiotowych projektach ustaw regulacje dotyczące elektronicznej karty urodzenia i zgonu były jednym z elementów tych projektów. Inne jego obszary, pozostające w dużej mierze poza właściwością ministra właściwego do spraw informatyzacji jak stwierdzanie zgonów przez koronerów czy kwestie dotyczące własności miejsc pochówku wpływały na przedłużający się proces legislacyjny. Wejście w życie wskazanych przepisów spowodowałoby przesunięcie terminu obwiązywania art. 144 i art. 149 ustawy prawo o aktach stanu cywilnego do daty uruchomienia docelowych rozwiązań informatycznych (których realizacja równolegle była w toku). Zgodnie z zasadą dyskontynuacji prac legislacyjnych, w nowym Parlamencie prace nad ustawą muszą zostać podjęte na nowo.

Projekt został zawieszony na etapie testów wewnętrznych, które wymagają dokończenia. W perspektywie konieczne jest także przeprowadzenie kolejnych działań, w szczególności testów integracyjnych z innymi interesariuszami. Prace będą mogły zostać wznowione po potwierdzeniu przez nowy rząd woli kontynuowania projektu oraz jego kształtu. W ocenie Ministra Cyfryzacji zaproponowane regulacje należy poddać audytowi pod kątem przyjętych rozwiązań i dokonać ich potwierdzenia lub zmiany, co pociągałoby za sobą modyfikację rozwiązań technicznych. Przedmiotowy audyt regulacji powinien odbywać się przy udziale użytkowników końcowych tj. przedstawicieli kierowników urzędów stanu cywilnego. W toku realizacji projektu wytworzone już oprogramowanie na etapie makiet rozwiązania i przepływu danych było konsultowane z kierownikami USC na spotkaniach je prezentujących przy udziale specjalistów User , którzy w procesie projektowania kierowali się zgłaszanymi przez użytkowników uwagami.

Po wejściu w życie 1 stycznia 2024 r. nowego brzmienia art. 144 i art. 149 ustawy prawo o aktach stanu cywilnego, a także po wydaniu przez Ministra Zdrowia stosownych rozporządzeń wykonawczych funkcjonuje rozwiązanie polegające na przekazywaniu elektronicznej karty urodzenia z wykorzystaniem platformy ePUAP lub innych nośników elektronicznych. Ministerstwo Zdrowia i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji przygotowały w tym przedmiocie odpowiednie wytyczne dla podmiotów medycznych i kierowników urzędów stanu cywilnego. Konsekwencją zmian jest także zmiana zakresu danych przekazywanych przez kierowników USC do GUS zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2024. COI podjęło działania w celu dostosowania w rejestrze stanu cywilnego modułu przekazywania danych do GUS. W pierwszym okresie po 1 stycznia 2024 r. dane przekazywane są zarówno w obecnym zakresie jak i nowym o czym decydować będzie data sporządzenia karty urodzenia lub zgonu. Z tego powodu oraz biorąc pod uwagę konieczność dostosowania RSC, w wytycznych MSWiA dla kierowników USC znalazły się instrukcje dotyczące sposobu wypełniania danych do GUS.

O tym, że nie ma paraliżu przy sporządzaniu aktów urodzenia czy zgonu świadczą m.in. statystyki zdarzeń zarejestrowanych w rejestrze stanu cywilnego - statystyka obejmuje okres od 1 do 9 stycznia włącznie, dla 2022, 2023 i 2024 r.:

Rok	2022	2023	2024

Liczba aktów urodzenia	904	2277	2736
Liczba aktów zgonu	9251	11514	9597

Należy także wskazać, że do rozwiązań dotyczących rejestracji, w szczególności zgonów, należy podchodzić z daleko idącą ostrożnością i wdrażać je w sytuacji całkowitej pewności co do właściwego funkcjonowania systemu (w tym w szczególności po przeprowadzeniu gruntownych testów wewnętrznych, akceptacyjnych, integracyjnych, wydajnościowych i bezpieczeństwa) tak, aby osoby będące w trudnej sytuacji po utracie swych bliskich nie odczuli negatywnych konsekwencji działań administracyjnych.

Z wyrazami szacunku,
Michał Gramatyka
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

telefon +48 22 245 54 42
adres email sekretariat.BM@cyfra.gov.pl
www.gov.pl/web/cyfryzacja

ul. Królewska 27
00-060 Warszawa